

VŠENORSKÝ ZPRAVODAJ

Aktuální TÉMA: Rekonstrukce kaple sv. Jana Křtitele ve Všenorech

UVNITŘ LISTU

Slovo starosty • Kaple sv. Jana Křtitele • Všeruby vzpomínají •
Všenorská knihovna • Všenorské železniční zastávky
Volnočasové aktivity • Příroda Všerub • Všenorské vily •
Základní škola a mateřská škola J. Kubálka •
Zahrady Všerub • Všeruby oddychové a další

Máte to ve svých rukou

Do budoucnosti nikdo nevidí. Přesto s důvěrou a očekáváním čteme různé horoskopy, či předpovědi, většinou psané tak, aby si tam každý našel to své. Alespoň nástin blízké budoucnosti se můžeme dočíst i ve volebních programech různých politických stran a uskupení, které se chystají oslovit své voliče v nadcházejících komunálních volbách. Čtyřleté volební období stávajícího zastupitelstva uběhlo jako voda v řece Berounce. Na podzim si zvolíme do vedení obce nové zastupitele. Spolu s novými lidmi ve vedení obce se změní i redakce Všenorského zpravodaje.

Rád bych poděkoval všem, kteří se na přípravě Všenorského zpravodaje doposavad podíleli. Novým kolegům v redakčním týmu Všenorského zpravodaje bych rád popřál mnoho zdaru při jejich zajímavé práci a spoustu laskavých čtenářů Všenorského zpravodaje, které jsme měli možnost se stávajícím redakčním týmem poznat díky ohlasům, které jsme obdrželi.

Štastnou ruku při volbě nového zastupitelstva obce Všenory Vám všem přeje

Václav Götz a Václav Hraba

Vážení spoluobčané,

jak to vždy na závěr volebního období bývá, dochází k určitému bilancování činnosti zastupitelstva za uplynulé čtyři roky. Dovolte mi proto, abych opravdu již *naposledy* provedl stručnou rekapitulaci všech důležitějších dokončených akcí. Jako nejvýznamnější z nich se jednoznačně jeví **nápojení na pražský vodovod** v rámci sdružení obcí mníšického regionu. Důležitost tohoto kroku jsme mohli ocenit zejména během letošního sucha, kdy žádným způsobem nemusely být omezeny dodávky vody z obecních řadů. Náš původní vrt by tuto svízelnou situaci bez poruch a odstávek určitě nezvládl. Okolo něj jsme sice v přibližně stejné době vybudovali na základě důsledků povodní v roce 2013 **ochranný protipovodňový val**. Ten se v současných podmínkách jeví jako víceméně zbytečný, ale při vrtkavém vývoji povětrnostních podmínek v posledních letech se zas může někdy v budoucnosti hodit. Dalším bodem, který stojí za zmínku, je **zateplení a výměna oken** obecní budovy č.p. 371, která díky své nové fasádě nabyla mnohem příjemnější vzhled. Za uvedení stojí i stavební **úpravy sklepních prostor na šatny** a určité **rozšíření kapacity tříd** a to v obou budovách ZŠ. Školní chodby bez šaten tak působí daleko kulturnějším dojmem a do školy může chodit o něco více žáků. Na základě našeho projektu a pod naším dohledem proběhla **rekonstrukce části krajské silnice** vedoucí podél trati. S odstupem téměř tří let provozu lze konstatovat, že byla provedena ve velmi slušné kvalitě. V posledních letech se pak podařilo **prodloužit V + K** řady v ulicích Za Kostelem, U Cihelny, U Kovárny, U Potoka, Nad Školou, Nad Burzou a v dolní části ulice Kv. Mašity. Téměř všechny jmenované ulice jsme následně nechali opatřit novým asfaltovým povrchem. Jedinou výjimkou bez asfaltu se tak stala pouze ulice Za Kostelem, kde jsme po delší úvaze vzhledem k prudkému spádu, umístění vjezdů a komplikovanosti odtokových poměrů dešťové vody raději objednali zpracování podrobného projektu, který by měl všechny problematické záležitosti této ulice řešit ještě před samotným zadáním ke stavební realizaci. O obnově interiérových maleb a vitrážových oken v **kapli sv. Jana Křtitele** se toho napsalo již hodně a v tomto čísle zpravodaje je jí věnován i zvláštní článek. Ze zajímavějších akcí proto zbývá uvést jen **obnovu asfaltových povrchů** v ulicích U Potoka a U Tenisu. Protože byly stejně tak, jako většina nových V + K řadů pořízeny z dotačních prostředků, budou ve všech předemných ulicích dle platných pravidel umístěny pamětní desky odkazující na finanční podporu Evropské unie či Středočeského kraje. Používání přidělených kompostérů jednotlivými občany a pravidelný svoz bioodpadu se staly během posledních tří let již samozřejmostí.

... abych opravdu již *naposledy* provedl stručnou rekapitulaci všech důležitějších dokončených akcí.

Administrativně jsou připraveny k realizaci projekty V + K Na Benátkách, vodovod Brunšov a odbahnění rybníka „Louže“. Dále jsou nebo v brzké době budou k použití projekty: V + K v lokalitě U Vodárny, V + K Panská zahrada, na rozšíření kapacity MŠ (č.p. 139), vodovodu na mokropesky hřbitov, na opravu fasády kaple sv. Jana Křtitele, vodovodu v lokalitě Na Podstádlí, V + K pro chaty u všenského hřbitova a zkapacitnění vodoteče z Chaloupek do řeky Berounky vč. výstavby dvou přehrázek v lese (katastr Jíloviště). Materiálu k využití bude v nadcházejícím volebním období tedy poměrně dost. Činnost zastupitelstva může poněkud zjednodušit i zlepšená finanční situace obce, kdy přichází z rozpočtového určení daní více prostředků než minulých letech, kdy jsme byli nuceni opravdu významně šetřit.

Závěrem tohoto krátkého příspěvku bych rád poděkoval všem končícím zastupitelům, členům jednotlivých výborů a komisí i všem aktivním občanům za jejich práci, kterou dle svých možností za uplynulé období pro obec odvedli. Budoucímu nově zvolenému zastupitelstvu pak přeji hodně zdaru v jejich odpovědné činnosti.

Z. Seidler

Aktualita - doprava

V průběhu září dojde k výměně asfaltového povrchu na krajské silnici v úseku **dobřichovický most – začátek obce Všenory**. Po dobu prací (cca 14 dní) bude v tomto úseku omezen automobilový provoz. Každého hned napadne otázka, proč se nový asfalt neprotáhne ještě naší obcí, kde je situace nejhorší. Dle vyjádření SÚS však zahrnuje průtah obcí Všenory dva mostky a na některých místech pod asfaltem žulové kostky a proto je nutno nejdříve zajistit projekt. Na tom prý se v současné době pracuje. Z toho důvodu se tato oprava krajské silnice průtahu obcí Všenory **netýká**, i když by si ji určitě nejvíc zasloužil. Nezbyvá než vydržet do příštího roku...

OÚ

POSVÍCEŇSKÉ JABLKOBRAŇÍ

28. září 2018 od 13.30 hod.

**KARAVAN
JIŘÍ STIVÍN
KUKADLO**

**Miroslav Paleček
vokální trio VBV**

REBELS OK

**Lovesong Orchestra
RŮŽA BAND -**

zábava v restauraci Na Kovárně

VŠENORY Na Návsi

- **Soutěž o nejlepší jablečný koláč**
- jablečný trojboj ■ výtvarné dílničky
- doprovodné programy ■ Všenorská knihovna ■ MŠ Všenory ■ včelaři
- veterán club ■ občerstvení
- Den otevřených vrat v Cidrerii Kliment

Restaurace Na Kovárně otevřena po celý den

Posvícenským Jablkobraním provází herec,
zpěvák a moderátor

Lukáš Štěpánek

Pořádá Obec Všenory.

• **V Š E N O R Y** •

Máme ve Všenorech nádhernou památku – Kapli sv. Jana Křitele

Jedná se o kulturní památku v novorenesančním stylu, která je evidovaná na Ministerstvu kultury. Nechala ji postavit v letech 1889-1890 paní Františka Nolčová, vdova po majiteli všenorského velkostatku Janu Nolčovi. Kaple stojí na zalesněném ostrohu nad ústím údolí Všenorského potoka do nivy Berounky. Ve spodní části stavby je umístěna krypta rodiny Nolců. Kapli navrhl architekt Stephen Tragl a postavil architekt Hrušovský a vyzdobil ak. mal. Adolf Liebscher. Kaple byla benediktovala 20.11. 1890.

Ak. arch. Vojtěch Storm ve svém příspěvku Významné a charakteristické stavby Všenor popisuje kapli:

"Drobná, k jihozápadu obrácená stavba téměř čtvercového půdorysu s dvěma páry opěráků a půlkruhovou apsidou, je z režného cihelného zdiva, architektonické články jsou štukové, jejich exponované části pískovcové, střecha byla břidlicová. Celá stavba spočívá na kamenné podnoži. Vstup je kryt přístřeškem na dvou oblých, kamenných novorománských sloupech, byl přístupný po šesti předložených mramorových schodech. Sloupy mají hlavice krychlové, otupené koulí a sedlovou střechu s kamenným křížkem na vrcholu štítu. Nad přístřeškem ve štítové zdi kaple je osazena kamenná růžice s prosekaným řeckým jetelovým křížem, mezi rameny kříže trojlísty. Růžice je jen slepá ozdoba průčelí. Do vrcholu štítu je zapuštěna na dvou konsolách vysazená kamenná hranolová věžička se čtyřmi otevřenými arkádami, nesoucí štíhlou stanovou střechu osmibokou, ukončenou knoflíkem a železným křížem. Ve vížce je zavěšen železný zvonek. V bocích lodi jsou zaklenutá sdružená okna. Apsida je osvětlena třemi půlkruhovými okny. *Podzemí kaple, přístupné z pravého boku dveřmi, zaklenuté stlačenou valenou klenbou, v apsidální části plackou, je upraveno jako hrobka rodiny Nolčovy.*

Omítaný prostor kaple nad hrobkou je v lodi zaklenut stoupající křížovou klenbou. Apsida má sedmidílnou klenbu melounovou (žebrová klenba sledující plochu čtvrtkoule s kápěmi stoupající a zmenšované valené klenby). Boky lodi jsou po stranách oken ozdobeny sepiovými, modře vykrývanými nástěnnými malbami Adolfa Liebschera (1858 - 1919) z roku 1890. Od vchodu vlevo první je obraz sv. Martina, odtínající žebračkovi díl svého vojenského pláště, druhý znázorňuje P. Marii s dětmi, Ježíškem a sv. Janem Křitelem; naproti jako první je obraz Křtu Páně, druhý znázorňuje anděla a dvě ženy u prázdného hrobu Kristova. Na meziokenních pilířích jsou barevné figurální malby, znázorňující sv. Františka Římskou, sv. Vincence (česky Čenka) v rouše kazatelského řádu, sv. Jana Křitele (patronů obou Nolců) a sv. Barbory. V křížení klenby lodi je namalován svorník s obrazem poprsí Spasitele s beránkem. Všechny tyto malby jsou umístěny v bohaté dekorativní malířské výzdobě vnitřku kaple. Barevné geometrické zasklení oken je provedeno do olova.

Dřevěný oltář je novorománský na stupni s mensou, nesenou vpředu dvěma sloupky. Je ozdoben nízkou architekturou nástavce se štítkovou kaplicí uprostřed a dvojicemi prázdných půlkruhových arkád po stranách. Na štítku kaplice je vztyčen kříž, před devastací byla ve výklenku dřevěná socha žehnajícího Spasitele, na obou koncích římsy nástavce stály dřevěné sošky andílků. Celek byl dobrým průměrem pozdně romantické architektury značně dokumentární ceny.

Terénní hřbet, na kterém kaple stojí, byl pravděpodobně parkově upraven, kaple byla přístupná cestami z údolí Všenorského potoka i od Brunšova, kde je u cesty kamenný okrouhlý stůl k odpočinku."

Kaple sv. Jana Křitele byla zakoupena pro obec Všenory za starosty Václava Štěcha. Památka byla ve velice špatném stavu, kaple byla do té doby volně přístupná, a tak docházelo k jejímu ničení. Z toho důvodu byla kaple nejdříve zajištěna zabeđením oken a dveří. Dostala rovněž novou střechu. Na přelomu let 2013 a 2014 byla za starosty Ing. Zdeňka Seidlera opravena pískovcová stříška nad vchodem, kaple má restaurované dveře s malými okénky, aby bylo do ní vidět. Obě opravy provedli bratři Jaroslav Bím a Jiří Bím. Pan Karel Boháč vyrobil stylovou mříž pro vchod do kaple. Bednění oken bylo odstraněno a nahrazeno průsvitným polykarbonátem. Návrhy dveří, mříže a úprav oken provedl Jan Maget. Kaple byla v průběhu let zdokumentována fotografiemi Lukášem Klimentem, Janem Černým a Janem Magetem.

Kulturní komise spolupracuje od roku 2011 se Sdružením Liebscher, které vzniklo v roce 2006. Jeho členy jsou potomci ak. mal. Karla Liebschera a ak. mal. Adolfa Liebschera a zájemci o osudy a dílo umělců pocházejících z rodiny Liebscherů.

Členové Sdružení Liebscher nám pomohli s dokumentací a rekonstrukcí tanečního sálu při Velké vile Nolč (později Kulturní dům při hotelu Zdenka). Markéta Dlábková, autorka publikace o Adolfovi Liebscherovi, napsala pro nás text o Adolfovi Liebscherovi a jeho činnosti ve Všenorech (výzdoba tanečního sálu a kaple sv. Jana Křitele). Od Sdružení Liebscher jsme obdrželi vydané pohlednice i zmíněnou publikaci pro Všenorskou knihovnu. Těšíme se, že se zúčastní slavnostního otevření kaple sv. Jana Křitele 15.9. 2018.

Adresa webových stránek je: <http://www.sdruzeni-liebscher.cz/>

V letech 2011 - 2016 byly kulturní komisi vypracovány a obcí Všenory podány tři žádosti na Středočeský kraj, na obnovu kulturních památek. Finanční prostředky se však pro velký počet žádostí nepodařilo získat, ačkoliv formálně bylo vše v pořádku.

V roce 2014 bylo na žádost obce zpracováno Závazné stanovisko k návrhu na restaurování nástěnných maleb v kapli sv. Jana Křitele ve Všenorech. Pro toto stanovisko bylo důležité vyjádření památkářů. Při prohlídce kaple byla pracovníci NPÚ vyslovena pochvala za dosavadní provedené práce a za to, že kaple je dobře udržována. Kulturní komise několikrát kapli uklidila a vyzdobila.

Podle vyjádření Národního památkového ústavu, Územního pracoviště Středních Čech v Praze, které jsme obdrželi, je „malířská výzdoba pohřební kaple ve Všenorech završením v celkovém vyznění jednotné stavby období historismu postavené v roce 1889 a malbami vyzdobené Adolfem Liebscherem v roce 1890. **V tomto ohledu jde o památku převyšující rámec středních Čech,** navíc jde o ikonograficky méně zastoupené téma (ovlivněné zadáním) u tohoto významného malíře Generace Národního divadla. **Z tohoto důvodu je třeba usilovat o brzké restaurování nástěnných maleb, aby bylo zamezeno dalším ztrátám barevných vrstev, ke kterým, i když již v omezené míře, stále dochází.**

Zásadní je samozřejmě záchrana zbylé autentické památky v celém rozsahu, pro celkové vyznění slohově jednotného interiéru je žádoucí i doplnění chybějících maleb, což by mělo být u šablonových maleb v plném rozsahu a u figurálních výjevů v lodi v takovém rozsahu, který bude přijatelný na základě výsledků průzkumů restaurátorského i širšího archivního.“

Na základě vyjádření památkářů bylo vydáno Městským úřadem Černošice závazné stanovisko, které je důležité pro restaurátorské práce.

Z obavy z poškození maleb bylo možné kapli využívat jen výjimečně. V říjnu 2014 byla kaple pro veřejnost otevřena naposledy. Prohlédlo si ji kolem 180 nadšených návštěvníků. V kapli zazněl houslový koncert v provedení Pavla Nechvíleho a jeho kolegyně z České filharmonie, básně Vladimíra Holena recitovala Monika Černošková. Kaple byla tak plná, že by špendlík nepropadl.

V roce 2017 se na nás konečně usmálo štěstí a na čtvrtý pokus, kdy byl projekt podán na Ministerstvo zemědělství na restaurování maleb, to vyšlo.

Příznivého zimního počasí bylo využito k opravě přístupového schodiště, vyštěrkování přístupové cesty a položení přívodního elektrického kabelu. Pavel Lebeda provedl v roce 2018 opravu vitráží, které jsou po jeho odborném zásahu nádherné. MgA. Jakub Hamsík a MgA. Jáchym Krejča dokončují restaurování maleb.

V roce 2018 obdržela Obec Všenory odborné vyjádření Národního památkového ústavu k restaurování vitráží.

Během prací se mi podařilo kontaktovat tyto odborníky a požádat je o rozhovor pro Všenorský zpravodaj.

Zeptali jsme se restaurátora Jakuba Hamsíka:

Co Vás nejvíce zaujalo při restaurování malby ak. mal. Adolfa Liebschera?

Samotná kaple sv. Jana Křtitele nás zaujala svým uceleným výtvarným pojednáním, bohatostí šablonové výzdoby a také skutečností, že figury světců v závěru kaple jsou malovány odlišným výtvarným přístupem než figurální motivy v lodi kaple, které jsou namalovány v omezené škále sépiové barevnosti s modrým nebem v pozadí.

Nepracujete zde sám, můžete nám představit kolegy?

Rád. Při podobném rozsahu a poškození nástěnných maleb je optimální pracovat v týmu více restaurátorů. V kapli sv. Jana Křtitele pracuji s mým dlouholetým kolegou MgA. Jáchymem Krejčou, MgA. Terezií Kolářovou, se kterými restaurujeme především figurální malby A. Liebschera, dekorativní šablonovou výzdobu kaple restaurují restaurátorky Martina Fořtíková a MgA. Petra Šípková.

Jak při samotné práci postupujete?

Pokud bych to měl zjednodušit, tak po počátečním restaurátorském průzkumu a zkouškách jednotlivých materiálů bylo důležité, vzhledem k jejich značné degradaci, konsolidovat malby a podkladové vrstvy fixáží. Malba se na mnoha místech v šupinkách zvedala od podkladu a celoplošně byla zpráškovatělá, o čemž vypovídala řada partií, kde byla malba v minulosti otěrem setřena a zcela chyběla. Výrazným poškozením maleb bylo také rozsáhlé zatečení na klenbě kaple. Následovalo vytmelení defektů, retuše a rekonstrukce figurálních maleb a dekorativních šablon. Svoji práci samozřejmě průběžně fotograficky dokumentujeme do závěrečné restaurátorské zprávy.

Jedná se o běžnou restaurátorskou činnost nebo musíte řešit speciální problémy?

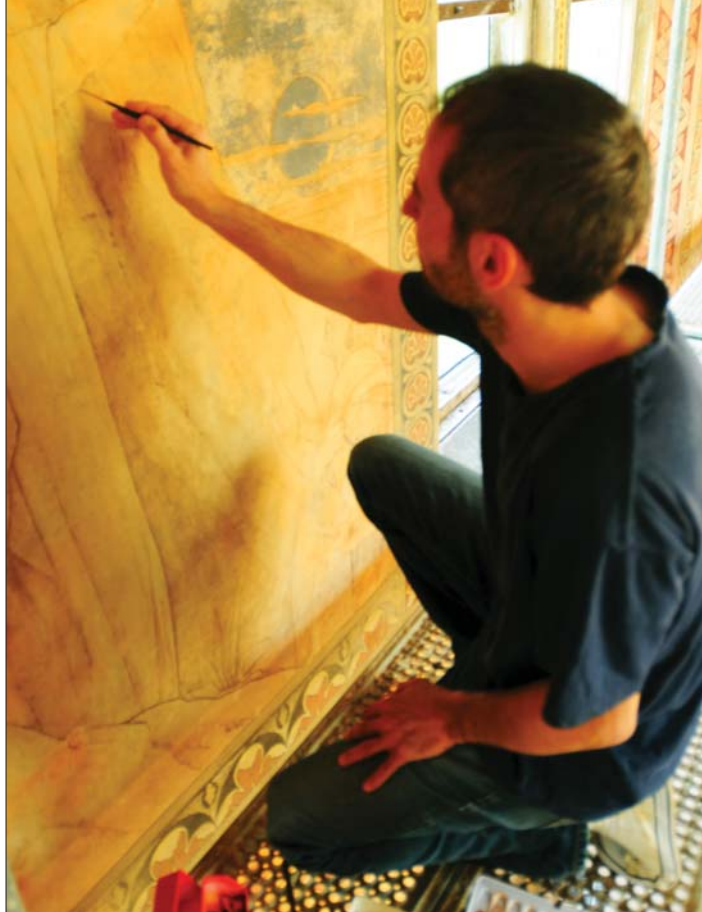
Restaurujeme již řadu let, nejen nástěnné malby, ale také obrazy nebo dřevěné polychromované plastiky a stále více si uvědomujeme, že každé umělecké dílo je vysoce svébytné a originální a i k jeho restaurování je tedy nutné přistupovat s ohledem k jeho jedinečnosti. Nelze mít

MgA. Jakub Hamsík, akad. mal. restaurátor a MgA. Jáchym Krejča, akad. mal. restaurátor

Od ukončení Akademie Výtvarných umění v Praze se intenzivně věnují oboru restaurování nástěnných maleb, malířských uměleckých děl, polychromovaných sochařských uměleckých děl ze dřeva, dřevěných stropů atd.

Některé realizované restaurátorské práce z posledních let:

- deskový obraz „Panna Marie Sepekovská“, anonym, přelom 15. a 16. století, hlavní oltář kostela Jména Panny Marie v Sepekově, Římskokatolická farnost Sepekovo
- restaurování nástěnných maleb kaple sv. Ondřeje (tzv. Martinická kaple) v chrámu sv. Víta na Pražském hradě, František Sequens, F. Treuller, Správa Pražského hradu
- polychromovaná a zlacená dřevorezba „Sv. Markéta z Chomle“, anonym, před rokem 1500, Západočeská galerie v Plzni, příspěvková organizace
- restaurování figurálních nástěnných maleb od A. Liebschera v před-sálí hlavního foyeru v historické budově Národního divadla
- deskové obrazy „Svatá Barbora“ a „Svatá Maří Magdalena“, anonym, přelom 15. a 16. století, expozice Strahovské obrazárny, Královská kanonie premonstrátů na Strahově

naucený jeden postup a používat omezenou škálu materiálů. Proto je každé restaurování specifické a neustále se řeší a rozhoduje o jednotlivých dílčích etapách, materiálech a možných postupech. Žádné neočekávané nebo neočekávatelné problémy ale v kapli ve Všenorech nastaly.

Nastaly nějaké problémy s technickým zajištěním prací na kapli?

Velmi nám pomohlo, že obec zavedla do kaple elektřinu. Kdysi v kapli zavedena byla, ale dnes je již desítky let nefunkční. Při práci používáme stříkácí pistole, vysavače, světla atd. a i do budoucna, předpokládám, bude elektřina v kapli potřeba.

Jak se Vám zde vůbec pracuje v daných podmínkách?

Myslím, že budu mluvit i za svoje kolegy, když řeknu, že podmínky pro naši práci byly velmi příjemné. Prostředí a hezké umístění kaple na zalesněném ostrohu nad obcí tento pocit ještě umocnilo.

- restaurování obrazu "Sv. Václav v nebeské slávě", Jan Kryštof Liška, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Plzni, Biskupství plzeňské
- restaurování obrazu „Epitaf Karla Kokořovce z Kokořova“, kostel Narození Panny Marie ve Starém Plzenci, Římskokatolická farnost Starý Plzenec
- pohyblivá křídla pozdně gotického oltáře, vnitřní strany křídel oltáře s dřevorezbami sv. Máří Magdalény a sv. Jana Evangelisty, vnější strany křídel s malbou Zvěstování Panně Marii, anonym, 1498, hlavní oltář kostela Nanebevzetí Panny Marie, Římskokatolická farnost-arciděkanství v Ústí nad Labem
- restaurování obrazu „František Josef I“, F. Ženíšek, Vojenský historický ústav Praha
- restaurování gotických figurálních nástěnných maleb v presbytáři kostela sv. Vavřince v Černovičkách
- dřevorezby „Madona ze Švihova“, „Pieta z Nýrska“, anonym, Biskupství plzeňské, Západočeská galerie v Plzni
- polychromovaná, zlacená a stříbřená dřevorezba „Madona z Trmic“, anonym, konec 15. stol., Národní památkový ústav
- restaurování sochařské výzdoby Kaple sv. Trojice v kostele sv. Mikuláše ve Znojmě, Římskokatolická farnost u sv. Mikuláše
- restaurování figurálních nástěnných maleb od F. A. Maulbertsche na klenbě kostela sv. Jana Nepomuckého v Dyji u Znojma

Několik otázek jsme položili rovněž Pavlovi Lebedovi, tvůrci vitráží

Co vás nejvíce zaujalo na vitrážích v Kapli sv. Jana Křtitele?

S vitrážemi s tímto složitým kobercovým ornamentem, tzv. anglický šestihran s křížkem, jsem se za 45let praxe v restaurování a výrobě vitráží na našem území nesetkal, ani jej nikde neviděl. Zřejmě je to tím, že je tento ornament pracný a náročný na výrobu. Byl jsem rovněž překvapen stavem kovových příčníků tvořících rám vitráží, na kterém byl pouze slabý oxid a nebyl zrezivělý – velice kvalitní železo.

Při vlastní práci se zbytky, respektive torzy vitrážových oken, jsem objevil dochovanou tabulku původního skla s 2 vyrytými podpisy původních zhotovitelů vitráží s letopočtem 1886. Tuto tabulku jsem opět vsadil do jedné nejzachovalejší a nejucelenější vitráže jednoho z oken, která bude uložena buď v kapli nebo v archivu obce jako věčná připomínka původní výzdoby.

Staré vitráže mají několik druhů skel. K jaké variantě jste se u nových vitráží přiklonil?

Bohužel nebylo možné restaurovat vitráže, protože byly silně poškozeny. Zůstalo jen asi 30 % původních barevných skel. K tomu ještě chyběly jednotlivé díly okenních vitráží. Rovněž skla, která byla použita při prvním zhotovení vitráží v roce 1886, nelze v této struktuře a v takovém rozsahu dnes sehnat, neboť tato skla se přestala vyrábět během 1. světové války. Při průběžných opravách vitráží během uplynulých 132 let, která uplynula od původní výroby (1886) byla průběžně skla nahrazována nejrůznějšími dostupnými skly, a to různorodými co do barevnosti struktury.

Proto bylo rozhodnuto použít alespoň část starých malovaných bordur, aby se zachovala autentičnost díla. Ostatní chybějící díly byly nahrazeny barevně shodným sklem, avšak v jiné struktuře, případně podle potřeby domalovány podle původního vzoru.

Dále bylo třeba přistoupit k rekonstrukci vzoru vitráží s původním ornamentem, avšak s použitím nových katedrálních skel. Současná katedrální skla jsou od firmy Spectrum z USA, zakoupena z centrálního skladu Kolin n. Rynem, pobočka Mnichov, kde jsem je pro tuto zakázku též osobně vybíral. Ostatně to tak dělám vždy pro každého zákazníka. Výrobou a restaurováním vitráží se profesionálně zabývám 45 let od roku 1973. Začínal jsem jako člen družstva Štuko /družstvo umělecké výroby pro opravu a obnovu památek/. V letech 1976 – 1979 jsem absolvoval 3 leté odborné profesní vzdělávání v oboru „Dějiny uměleckého řemesla, architektury základy metod a technologie konzervace a restaurování v oboru stavebnictví, architektury, a uměleckých řemesel“. V roce 1991 mně byla udělena restaurátorská licence Ministerstva kultury ČR. Od roku 1994 jsem pracoval v oboru nadále jako soukromá osoba.

Můžete nám jmenovat zajímavé zakázky z poslední doby?

Jedná se o restaurování vitráží do dveří pracovny Aloise Rašína, bývalého ministra financí za první republiky, dále nové vitráže do hotelu Karlsbad Grande Madonna, Karlovy Vary.

Jak zajistit vitráže proti poškození a případnému vniknutí do kaple?

Doporučuji zasklít bezpečnostním sklem. Toto prosklení provězt z venkovní strany kaple, a tím tyto vitráže i celou kapli uchránit před vniknutím a případnými vandaly.

Na závěr bych chtěl popřát všem návštěvníkům kaple sv. Jana Křtitele krásný estetický zážitek z prohlídky celé této obnovené kulturní památky za nemalého finančního přispění obce Všenory.

Co ještě dodat?

V první řadě je to poděkování, které patří bývalému starostovi Václavovi Štěchovi, současnému starostovi Ing. Zdeňku Seidlerovi a Mgr. Janu Magetovi, bývalému místostarostovi a rovněž kulturní komisi za velkou podporu, bez které by naše kaple sv. Jana Křtitele stále chátrala.

Památeční razítko je od Jana Mageta a bude poprvé k dispozici společně s pohlednicemi na slavnostním otevření kaple.

Kaple sv. Jana Křtitele je spjata s historií Všenor, s životem několika generací občanů a nyní je na nás, abychom ji ochránili pro budoucnost. Opravená kaple by měla sloužit dalším generacím pro kulturní i vzpomínkové akce. Zájem o její využití by určitě byl. Již nyní se objevují dotazy na možnost koncertu, výstavy, či svatby.

15. září 2018 ve 14 hodin se dveře kaple slavnostně otevrou pro veřejnost a bude možné si ji prohlédnout.

Alena Sahánková
Kulturní komise Všenory

Spolupráce se Sdružením Liebscher

Kulturní komise spolupracuje od roku 2011 se Sdružením Liebscher, které vzniklo v roce 2006. Jeho členy jsou potomci ak. mal. Karla Liebschera a ak. mal. Adolfa Liebschera a zájemci o osudy a dílo umělců pocházejících z rodiny Liebscherů.

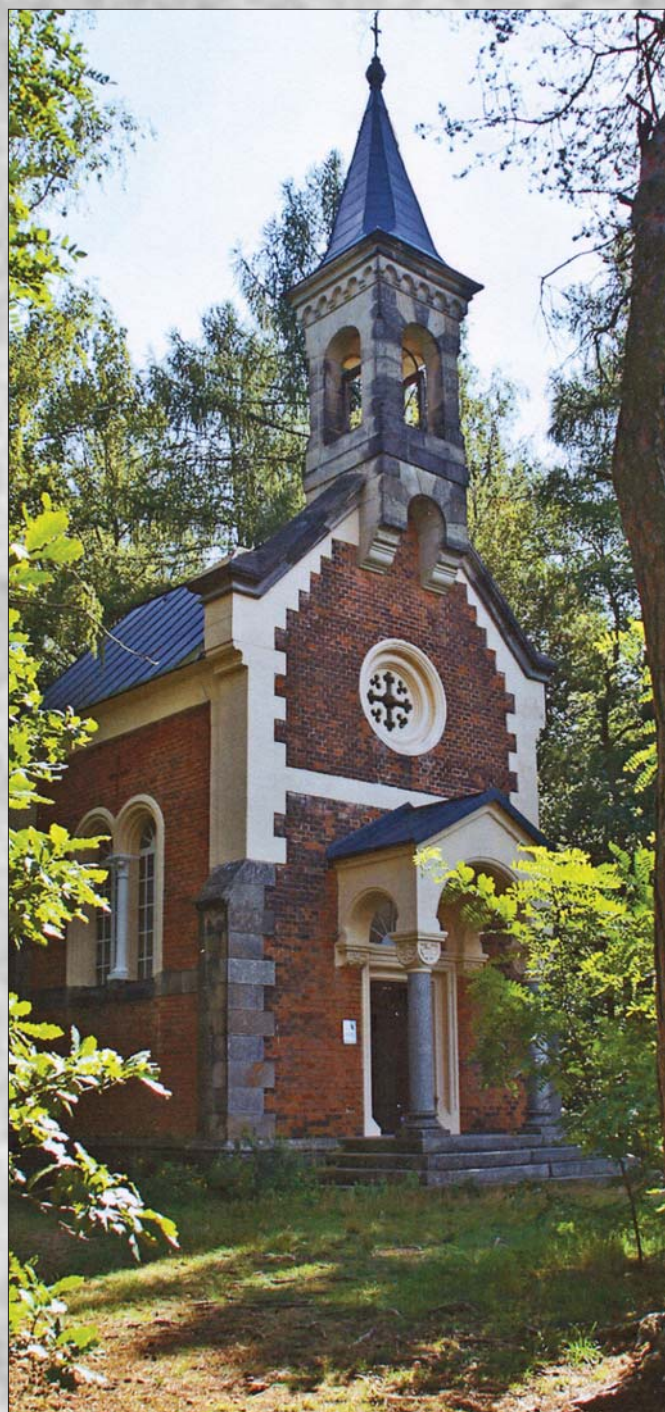
Adresa webových stránek je: <http://www.sdruzeniliebscher.cz/>

Našlo se dvojče!

Všenorský občan pan VÁCLAV KREUZIG prokázal mimořádnou pozornost a cit pro historickou architekturu, když se mu podařilo na náhodném snímku rozpoznat dvojče naší kaple sv. Jana Křtitele. Je jím kaple sv. Anny v obci Kyselka u Karlových Varů. Tu nechala postavit a roku 1884 vysvětit hraběnka Anna Nostitz – Rieneck a hojně ji navštěvoval také majitel panství Heinrich Mattoni.

Panu Kreuzigovi děkujeme za unikátní historický úlovek.

vv

Co je nového ve Všenorské knihovně

Po celé léto jsme tu byli pro Vás v běžných otevíracích hodinách a bylo nám s Vámi dobře.

Během prázdnin se nám podařilo zlepšit prostředí čítárny a je pro vás připravena spousta nových knih

Naše stálá nabídka:

Knihovní fond obsahuje přes 16 tisíc knih: beletrie, literatura pro děti a mládež, odborná literatura z různých oborů (např. historie, přírodověda, technika, osobnosti, regionální literatura). V naší nabídce jsou i další druhy dokumentů, jako jsou DVD, CD, články z novin a časopisů, video, fotografie, kroniky, pamětní knihy, rešerše atd.

O všech dokumentech v naší knihovně se lze dozvědět v online katalogu Portaro, který lze vyhledat na webu Všenorské knihovny:

<http://www.vsenory.cz/knihovna-infocentrum/>

V případě dotazu na knížku rádi poradíme, pokud knihu nemáme, koupíme a stanete se jejím prvním čtenářem. Pokud je knížka, o kterou máte zájem, vypůjčena, rezervujeme ji a zašleme Vám pak e-mail či zavoláme, že kniha je pro Vás připravena k vypůjčení.

Do Všenorské knihovny dochází děti od útlého věku (Bookstart – S knížkou do života, s mateřskou školou, se školní třídou a rodiči). Vzhledem k tomu, že do Všenor dojíždějí děti i z okolních obcí, přivádějí do knihovny i své rodiče. Tak máme čtenáře i z okolí Všenor. Pondělní dopoledne jsou především využívána k návštěvě tříd Základní školy a mateřské školy Josefa Kubálka ve Všenorech.

Naší specialitou je literatura o Všenorech a okolí, regionální literatura. Rádi odpovíme na Vaše otázky ohledně historie obce či regionu.

Několik příkladů dotazů z letošního roku:

jméno heraldika, který navrhl znak a vlajku obce Všenory
spisovatel Čirikov a jeho pobyt ve Všenorech
Hanuš Kasalický – majitel všenorského zámku
Lata Brandisová a Všenory
místo, kde je pohřbena zpěvačka ND Zdenka Hrnčířová
vila, kde bydlel Hellmuth Brauner
stromy svobody ve Všenorech
fotografie Mariny Cvětajevové - souhlas s použitím na webu v zahraničí
přesná poloha dřevěné sochy sv. Huberta na Klinci od Jaroslava a Jiřího Bíma
rok otevření pošty ve Všenorech
doklad, že byl v Horních Mokropsích hrad Turyň
Miroslav Klán a Všenory
povodně na Berounce
významné události ve Všenorech za 100 let
generál Wojcjevowski
Židovská historie dějství poslední
líčení ve filmu, na divadle a v televizi
Jan Kasalický a Lata Brandisová - korespondence
fotografie a informace o obrněném vlaku v souvislosti se zastřelením Květoslava Mašity ze Všenor v květnu 1945

Odpovědi se dozvíte v případě zájmu ve Všenorské knihovně

Těšíme se na všechny naše čtenáře, stávající i nové a rádi se Vám budeme v knihovně věnovat.

Naše akce

Královský průvod

2. a 3. června 2018 jsme se jako knihovnice zúčastnily Královského průvodu společně se starostou obce Ing. Zdeňkem Seidlerem a s pracovníci OÚ, Martinou Starou a Erikou Zajícovou, malými rytíři – studenty Alotria a několika občany Všenor. Do letošního průvodu jsme vyrazili v historických šatech se znakem obce a v obecních barvách. Opět jsme došli se všenorským historizujícím praporcem až na Karlštejn. Hlavní pořadatel Královského průvodu Ing. Josef Kutílek nás pochválil za výborné sladění našich historických šatů s všenorským historizujícím praporcem a nazval je noblesním. K průvodu jsme se připojili v Dolních Mokropsích. Ještě než průvod do Dolních Mokropsích došel, naši malí rytíři předvedli krátké vystoupení na ulici, které se lidem velice líbilo a dost překvapilo, co všechno už umí a jak jsou šikovni.

Část účastníků Královského průvodu na Návisi, odkud průvod vycházel

BOOKSTART a Vycházka po Horních Mokropsích

V rámci programu pro účastníky BOOKSTARTU aneb S knížkou do života uspořádala Všenorská knihovna 18. července 2018 vycházku po Horních Mokropsích s výkladem s průvodním slovem Aleny Sahánkové. Trasa byla připravena tak, aby nebyly ohroženy maminky s kočárky projíždějícími auty. Začínala před kostelem sv. Václava a pokračovala na Náves, kde jsme si povídali o Turyni a kapliče sv. Jana Nepomuckého a poté jsme společně prošli

Účastníci vycházky v chatové osadě Montana

slavnou sportovní chatovou osadu Montana, kde jsme si u osadní klubovny připomenuli historii železničního mostu. Vycházka byla přístupná i ostatním zájemcům.

Cestou přes osadu Montana jsme hledali tzv. Aloisky, chatičky, které stavěl Alois Krause – tesař, který se přes léto živil stavbou chat a v zimě hrál hokej za pražský LTC. Dnes už je většina „jeho“ chat přestavěna, ale Aloisky se dají poznat podle základního půdorysu 4 x 3 m a 1,2 m verandy a podle specifického tvaru střechy.

Slavnostní odhalení kamenné lavičky s pamětní deskou Květoslava Mašity

„Sešli jsme se zde proto, abychom vzpomněli na všenského občana Květoslava Mašitu, který padl při obraně vlasti v pouhých 18 letech dne 7. května 1945. Jako příslušník domácího odboje obdržel od prezidenta republiky Československé 11. srpna 1946 za osobní statečnost před nepřítelem, osvědčenou v boji za osvobození republiky Československé z nepřátelského obsazení, Československou medaili za chrabrost před nepřítelem IN MEMORIAM ...“ tak začínalo úvodní slovo na Slavnostním odhalení kamenné lavičky s pamětní deskou Květoslava Mašity v parku Na Burze, které proběhlo 14. 6. 2018 za účasti starosty Ing. Zdeňka Seidlera, autora, ak. sochaře Petra Váni, Aleny Sahánkové a rodiny Květoslava Mašity: Marta Mašitová – Eliášová (sestra Květoslava Mašity), Květoslav Mašita – synovec, československý motocyklový závodník, mistr světa a Evropy, mistr sportu, zasloužilý mistr sportu, legenda Mezinárodní federace motocyklistů, Marta Mašitová a Marta Vozková.

Slavnost uspořádaly Obec Všenory, Všenorská knihovna a kulturní komise. Program připravila Alena Sahánková. Akci moderoval Martin Gollář.

Během slavnosti jsme si zazpívali s Josefem Leiblem a na závěr pak státní hymnu. Zazněl příběh Květoslava Mašity, jenž je jinak dostupný na webu Všenorské knihovny v části „O Všenorech a regionu a dále Významné osobnosti: Květoslav Mašita“.

Květoslav Mašita byl zastřelen 7. května 1945 při útěku z obrněného vlaku, který byl vypraven ze Smíchovského nádraží. Podařilo se nám nově získat zajímavé informace o tomto vlaku díky Letopišské komisi v Radotíně a Filipovi Vojtáškově, které zveřejňujeme:

Sestra Květoslava Mašity položila na lavičku kytici

Ze zahájení slavnosti

Fotografie poškozeného vlaku odtáženého do Radotína (LKS Radotín)

V knize Malá a Velká Chuchle od autora Tomáše Hromádky se píše: „V poledních hodinách 7. května se dostaly oddíly SS po dobytí Zbraslavi a Lahovic se čtyřmi tanky, třemi ozbrojenými vozy a 250 muži na pole za Waltrovu zahradu. K jejich zadržení přijela na pomoc ze Smíchova lokomotiva s vagony opatřenými děly malé ráže. Vojenský vlak byl však několika přesnými zásahy německých tanků zničen.“

V knize Pavla Žáčka Kasárna na levém břehu Smíchova a okolí v pražském povstání je poznámka: „Hlášení Smíchovské nádraží nadporučík Dr. Petr: Čtyři německé tanky operují na chuchelském závozišti. Za nimi postupuje pěchota v síle 80 mužů. Tanky odstřelují vlak v Chuchli, 2 lokomotivy odstřeleny a chtějí se zmocnit vlaku. Na vlaku mrtví i ranění. Boj proti tankům vede Vlasovova armáda s pancéřovými pěšty. Žádají pomoc pancéřových zbraní a letadla. Pomoc velmi nutná. Předal ve 13.45 nadporučík Dr. Petr Smíchovské nádraží.“

Videozáznam celé akce, který pro Všenory zajistil Dobnet v Dobříchově, je k dispozici na adrese:

<https://www.youtube.com/watch?v=6r6VLZb6Aic>

Vycházka za zajímavými osobnostmi Všenor

se uskutečnila 18. 8. 2018. Sraz byl odpoledne v parku Na Burze. Bylo velké horko, a tak byli účastníci vycházky šťastni, když se schovali do stínu stromů pod kaplí sv. Jana Křtitele. Ještě předtím Alena Sahánková, která komentovanou vycházku za Všenorskou knihovnu pořádala, připomenula účastníkům architekta Aloise Dlabače v souvislosti se zámkem a parkem Ing. Teyrovského a ak. mal. Františka Zavázala, který žil se svou ženou, ruskou šlechticnou a bylinkářkou ve vile Jaroslávka. Na programu byly dále Velká vila Nolč (později hotel Zdenka) a taneční sál (později kulturní dům) a kaple sv. Jana Křtitele v souvislosti s ak. mal. Adolfem Liebscherem. Pozornost byla věnována tvrzi z 15. století. A pak čekalo na účastníky vycházky velké překvapení. Restaurátor Jakub Hamsík ochotně vyhověl prosbě Aleny Sahánkové a otevřel účastníkům vycházky kapli i kryptu a ještě poskytl zajímavý výklad.

V kapli sv. Jana Křtitele se v tomto období ještě naplno pracovalo

Literární muzeum Mariny Cvětajevové je součástí Všenorské knihovny

Otevřeno v otevíracích hodinách Všenorské knihovny

Pondělí 8:00– 11:00 13:30 – 18:00

Středa 13:30 – 18:00

Sobota 9:00– 12:00

Kromě expozice k životu a dílu významné ruské básničky Mariny Cvětajevové jsou zde sbírka knih vztahujících se k básničce, dále pohlednice, katalog výstavy a průvodce po místech pobytu básničky, turistické razítko. Samotnou expozici uhradila jako celek Společnost Mariny Cvětajevové a vydala rovněž katalogy k výstavě i průvodce po místech pobytu básničky v Praze a okolí, které jsou zde k dispozici pro návštěvníky. Literární muzeum je pro obec finančním přínosem, jeho zřízení i vydané publikace obec nic nestály. Ale i jinak. Navštěvují jej nejen naši turisté, ale i cizinci, v poslední době francouzský diplomat s manželkou, turisté z Ruska, skupina z Anglie, vědecká pracovníce z Německa, výprava odborníků z Číny a rodina z Izraele. Máme nabídku na inscenaci hry o básničce, kterou nastudovalo několik herců z Paříže a chtějí ji v listopadu realizovat v Praze a ve Všenorech. Skupina univerzitních profesorů by chtěla uspořádat v sále Vladimíra Holana mezinárodní vědeckou konferenci. Máme radost, že se literární muzeum prosazuje i v zahraničí a propaguje tak i naši obec. O Všenorech se v této souvislosti píše v zahraničním tisku.

Všenorská knihovna i Literární muzeum Mariny Cvětajevové by se rády staly místem setkávání současných básníků, místem, kde bude zaznívat současná poezie.

Díky básníkovi, překladateli, spisovateli a dramaturgovi Petrovi Borkovcovi, který připravil společně se Všenorskou knihovnou na 1. září 2018 **Den pro současnou českou poezii**, se mohl poprvé ve Všenorech konat první všenorový festival poezie.

S českými básníky jsme se setkali hned na dvou místech Všenor. První část Dne pro současnou poezii proběhl od 12:00 v Sále Vladimíra Holana v budově Obecního úřadu Všenory. Nejdříve se představili Jitka Srbová a Jonáš Hájek. Ve 13:30 Jan Šulc a Lukáš Kliment vzpomněli v části „Pocta Alexandru Klimentovi“ spisovatele, dramaturga a básníka Alexandra Klimenta, který měl ke Všenorům pěkný vztah a je zde od března 2017 pohřben na hřbitově v bývalých Horních Mokropsích.

Atmosféra v Sále Vladimíra Holana byla příjemná, vystupování účinkujících profesionální. Ozvučení sálu i zámeckého parku bylo dílem Zdeňka Altýnského.

*Dobnet Dobřícho-
vice zajistil video
záznam první části
programu a byly
natočeny
i rozhovory pro
zpravodajství
Dobnet.*

*Petr Borkovec se
mimo jiné básníkům
ptal, co jim říkájí
Všenory. Odpovědi
byly zajímavé.*

Program zakončila Beata Hlavenková, zpívající pianistka, skladatelka a aranžérka, jedna z nejvýraznějších muzikantek s nezapomenutelným nadžánrovým autorským rukopisem, jak o ní píše Petr Borkovec.

Druhá část Dne pro současnou českou poezii proběhla díky laskavému svolení majitelky zámku ve Všenorech, paní Hany Podrabské, které tímto velice děkujeme, v zámeckém parku. Prostředí parku umocnilo sílu poezie a hudby. Účastníci se zde mohli zaposlouchat do poezie Milana Děžinského, Jakuba Řezáka a Petra Borkovce.

Zakončíme slovy Petra Borkovce „... Básníci a nové básně jsou tu pořád třeba proto, že ukazují jazyk - to, co všichni používáme a co, jak se mylně domníváme, dobře známe -v nekrystalitější podobě, předvádějí všechny možnosti, které jazyk má a na které bychom jinak dávno zapomněli. To nikdo jiný nedělá lépe a je dobré mít to před očima. Básníci nás umějí s velkým půvabem - na malé ploše a bleskurychle - zavést někam, kde jsme ještě nikdy nebyli, odpovědět na otázky, které bychom nedovedli ...“ Celý text nejdete:

<https://www.vsenory.cz/knihovna-infocentrum/centrum-mariny-cvetajevove/>

Závěrem bych ráda poděkovala svým dvěma skvělým kolegyním, Elišce Reitspiesové a Janě Müllerové.

Alena Sahánková, Všenorská knihovna

Jaký osud přichystáme všenorským železničním zastávkám?

Právě nyní se rozhoduje, jestli půjdou budovy železničních zastávek ve Všenorech k zemi, nebo jestli se je podaří obnovit v původní podobě a vrátit do užívání veřejnosti. Ovlivnit to můžete i Vy.

Historický exkurz

Všenory jsou druhou nejstarší villegiaturou, v Česku. Klíčový význam pro jejich vznik mělo zbudování železničních tratí. Železnice byla fenoménem té doby, podobně jako je dnes internet.

Nyní se vede po celém světě diskuse, jak naložit s industriálními památkami té doby. Jaká je jejich hodnota a možnosti zachování pro budoucí generace? My jsme přesvědčeni, že si tyto památky zaslouží pozornost a péči.

O železničních výpravních budovách to pak platí dvojnásobně. Nejsou jen „mrtvými“ vzpomínkami na doby minulé, ale živými místy, pro která stále máme praktické využití, vždyť železniční doprava dnes zažívá renesanci. Obzvláště to platí v okolí velkých měst, příměstská železniční doprava je vítanou alternativou osobní automobilové dopravy. Podle toho by měla nádraží a související služby vypadat.

Začalo to v Černošicích

Snahy zachránit historická nádraží v údolí Berounky mají počátek v roce 2012. Tehdy v Černošicích vznikla iniciativa lidí, kterým nebyl osud zastávek lhostejný. Zformulovali své požadavky a společně s politickou reprezentací města začali o záchranu nádraží bojovat. Inspirativní je, jak dokáže vedení města s občanskou iniciativou spolupracovat a v jaké shodě zástupci města v této věci vystupují.

Zastupitelstvo Černošic nejprve jednomyslně schválilo usnesení o zachování železničních zastávek. Místní angažovali architekta Lejčara, který pomáhal definovat funkční i estetické požadavky města vůči správci budov (Správě železniční dopravní cesty). Výsledkem je, že SŽDC a projekční společnost SUDOP zanesli požadavky do projektu. V Černošicích je tak dnes prakticky jisté, že nádraží bude obnoveno ve své původní podobě.

Jak jsme daleko ve Všenorech?

Zatímco mezi černošickými panuje vysoká míra shody, že zastávky je třeba zachovat, protože mají pro místní obyvatele svoji praktickou i estetickou hodnotu, ve Všenorech zatím mnozí netuší, co se ve věci nádraží děje. Snadno se tak může stát, že nádražní budovy půjdou k zemi a lidé se budou divit, proč tomu někdo nezabránil.

Všenory se do aktivit Iniciativy a do boje o záchranu místního nádraží zapojily v roce 2015. Oslovil jsem tehdy děkana fakulty architektury na pražském ČVUT, Ladislava Lábusa, který mi doporučil ke spolupráci pracoviště památkové péče a profesora Girsu. Toho jsem požádal o stanovisko týkající se železničních zastávek. O pomoc jsem požádal také Ing. Drahomíru Kolmanovou, ředitelku Asociace Entete Florale CZ, která pořádá každoroční anketu Nejkrásnější nádraží ČR a která spolupracuje se SŽDC i černošickou Iniciativou. O této činnosti jsem průběžně informoval vedení obce. Celá věc začala nabírat spád.

Motto Iniciativy Zastávky Černošice, Všenory, Srbsko:

„Naším cílem je, aby tyto tři zastávky, které tvoří unikátní skupinu staničních budov z počátku 20. století na trati č. 171, byly opraveny do podoby, která se bude co nejvíc blížit původnímu stavu, a byly oživeny a sloužily veřejnosti.“

1. února 2018 došlo k jednání vedení obce Všenory, zástupců SŽDC a SUDOP, kteří oprášili několik let staré projekty, týkající se optimalizace trati v našem katastru.

4. února Iniciativa zprovoznila facebookové stránky, aby byli lidé v údolí Berounky co nejpodrobněji informováni o dění ohledně všech tří zastávek.

9. března 2018 se uskutečnilo jednání se správcem objektů (SŽDC - správa majetku), přímo na zastávkách Černošice, Všenory i Srbsko. Byly ústně domluveny dílčí opravy sanační povahy, které následně SŽDC skutečně provedla, dokonce ve větším rozsahu, než bylo předmětem dohod. Došlo k seznámení se skutečným technickým stavem budov a bylo přislíbeno, že v případě oprav kolejíště bude možné dovést vodo-
vod a kanalizaci také k budově ve směru Beroun.

Následně se 23. března 2018 ve Všenorech konala přednáška doc. Karla Hájky, respektovaného odborníka přes železniční stavitelství, jejímž smyslem bylo seznámit veřejnost s děním kolem zastávek, inspirovat a motivovat.

Dne 27. března 2018 schválilo všenorské zastupitelstvo usnesení o zachování železničních zastávek v katastru obce. Obdobné usnesení přijalo i zastupitelstvo obce Srbsko o měsíc později.

9. dubna 2018 se uskutečnilo další jednání vedení obce Všenory se SŽDC, SUDOP. Jednání se účastnila i naše Iniciativa a architekt Karel Hájek, který je ochoten obci pomoci a kterého jsme vedení obce doporučili jako vhodného konzultanta pro jednání i do budoucna.

Mohu zodpovědně prohlásit, že to byla dobrá volba. Pan Hájek spolupracuje se SŽDC a SUDOP na řadě dalších projektů (podílel se například na rekonstrukci ocelové obloukové haly nad nástupištěm na Hlavním nádraží v Praze), je praktikujícím pedagogem na ČVUT, ale především je velkým fandou železnice. Při jednání tak měla obec člověka s potřebnou autoritou i znalostmi.

Plánovaná návštěva SŽDC i SUDOP nám tehdy radost neudělala. Projektanti připouštěli pouze demolici zastávek, jejich posunutí a výměnu za soudobé alternativy (prefabrikované přístřešky bez jakýchkoliv služeb a zázemí). Opírali se o argument navýšení rychlosti na trati, ačkoliv to může být v úzkém údolí Berounky jen nepatrné (na 105 km/h, a to jen v některých úsecích). Zástupci obce, Iniciativy a architekt Hájek argumentovali nesouhlasně.

Iniciativa se přesto nevzdala a i po tomto jednání dále usilovala o publicitu a sympatie veřejnosti pro tento cenný soubor staveb, jehož význam překračuje měřítko našeho regionu. Články o této problematice můžete najít v místním i celostátním tisku a podrobnější informace pak na našich facebookových stránkách.

K příznivému obratu došlo během dalšího jednání, které se uskutečnilo 16. srpna 2018. Lukáš Fořt, ředitel správy osobních nádraží SŽDC, na tomto jednání ocenil dosavadní aktivity Iniciativy i obce a potvrdil, že SŽDC je připraveno obě budovy všenského nádraží začlenit do plánu investic a následně je opravit. Oprava by zahrnovala i přivedení vodu a kanalizace z blízké ulice U Dubu, aby mohly v obou nádražních budovách vzniknout například funkční toalety. Obec by v tomto případě hradila náklady za úsek z ulice U Dubu k nádraží, SŽDC by uhradilo pokračování sítí na svých pozemcích.

Máme tedy vyhráno? Ještě ne.

Ta zpráva pro nás byla malý zážrak. V Česku jsou stovky nádraží, které by potřebovaly opravit, a SŽDC přednostně opravuje ta velká, která využívá více lidí (nyní se například chystá velká rekonstrukce Smíchovského nádraží).

Jak se tedy podařilo, že můžeme všechny předběhnout, a zaujmout přední místo v pořadníku měst a obcí, kam půjdou peníze na opravy?

Důvodů je víc. Prostě jsme to nevzdali a byli aktivní. Dokázali jsme aspoň trochu zburcovat média a veřejnost. Přilákali jsme do Všenor velká jména z oboru, která jsou pro železniční projektanty partnerem do odborné diskuse. A předvedli jsme, jak mohou spolupracovat občané a místní samospráva.

Ještě ale úplně vyhráno není.

Ředitel Fořt uvedl, že pokud má investice do všenského nádraží (ve srovnání s jinými významnějšími projekty na železnici) úspěšně obhájit, je třeba, aby se obec a její občané na obnově také podíleli. Nejde o peníze, ale především o návrh dlouhodobého programu, jak by se daly budovy aktivně využívat. Využívané nádražní budovy totiž mohou lépe čelit vandalizmu.

Míč je tedy nyní na naší straně. Domníváme se, že tato nabídka ze strany SŽDC je pro Všenory velkorysá a výhodná a měli bychom ji společnými silami co nejlépe využít. Je to pro celou obec jedinečná příležitost.

Nádraží pro 21. století

Kandidáti do zastupitelstva nás požádali o nezávazný návrh naplně budov, předkládáme tedy některé možnosti využití nabízených prostor. Návrhy vycházejí ze znalosti potřeb naší obce a jsou také inspirovány příklady odjinud. V budově ve směru na Prahu předpokládá SŽDC temperovanou čekárnu, toalety a výdejnu jízdenek. Nad tento základní rámec si lze představit například

- kiosek s občerstvením či smíšeným zbožím;
- pobočku Pošta Partner (dosavadní pošta byla zrušena a je otázkou, jak se bude poště dařit na současné adrese);
- balíkovou službu typu Ulozenka.cz (mezi Berounem a Prahou není ani jedna);
- prodej vstupenek prostřednictvím Ticketportal a podobných služeb; (nejbližší je v Dobřichovicích, ale u nás, v Řitce, v Mníšku nebo Černošicích chybí)
- malé informační centrum, obec zatím žádné nemá (informace o jedinečných prvorepublikových vilách, kapli, arboretu, ale i praktické informace o místních obchodech či restauracích)
- bankomat (nebo alespoň možnost vybírat ve zmíněném obchůdku hotovost pomocí služby Cashback)

Návštěvníci, kteří do Všenor přijíždějí vlakem, vystupují na nástupišti směr Beroun. Zdejší budova by tak (nad rámec využití ze strany SŽDC) mohla sloužit například jako malá obecní galerie.

Vzhledem k umístění budovy a možnosti využití navazujícího pozemku lze uvažovat také o klubovně pro skauty či vodáky

Možností je zkrátka mnoho. Je to příležitost, jak v obci zprovoznit některé služby, které tu dosud chybí nebo na které se nenašel vhodný prostor. Bylo by škoda ji nevyužít. Záleží na nově vzniklém zastupitelstvu a obyvatelích této obce, aby zůstali aktivní, navrhli budovám optimální využití, které bude obci nejvíce ku prospěchu, a se SŽDC dojednali přijatelné provozní podmínky.

Naše iniciativa nemá v úmyslu sama rozvíjet komerční či jiné aktivity v budovách nádraží. Náš úkol skončí ve chvíli, kdy se podaří zajistit prostředky na záchranu a rekonstrukci nádraží. Jsme však připraveni svými znalostmi a zkušenostmi pomoci každému, kdo by se chtěl na náplni pro nádražní budovy podílet. Pan architekt Hájek je rovněž připraven pomoci, podobně jako v minulosti architekt Lejčar pomohl Černošicím.

Připravili jsme také dotazník, který blíže napoví, jaké služby by občané Všenor na nádraží uvítali. Už brzy ho najdete v poštovní schránce a také na našem Facebooku. Budeme rádi za každou Vaši odpověď a názor. Výsledky pomohou v rozhodování novým zastupitelům i zájemcům o zřízení služeb v budovách nádraží.

Závěrem bych chtěl moc poděkovat všem, kteří byli jakkoli nápomocni, za přístup plný vzájemné úcty, respektu, důvěry daného slova a podané ruky.

Za Iniciativu Zastávky Marek Kotásek

Více informací:

<https://www.facebook.com/zastavky171/>

<https://www.vsenory.cz/obec-174/vsenorsky-zpravodaj/>

<https://www.youtube.com/watch?v=vkuQI4jziN4&t=470s>

AUTOOPRAVNA BEER

**Mechanické opravy
osobních automobilů
Příprava a realizace STK a emisí
Výměna čelních skel
Autoelektrika
Klempířské práce
Pneuservis**

**VŠENORY 486
Mobil: 603 182 873**

**Po - Pá: 7.30-12.00
13.00-17.00**

Zahájení nového školního roku

Přejeme všem dětem, rodičům a spolupracovníkům klidný a pohodový návrat z prázdnin a z dovolených a stejně tak příjemný začátek nového školního roku. Rádi bychom Vás upozornili na předběžnou nabídku kurzů (Nabídka kurzů) a možnost přihlašování již nyní na: svcvsenory@email.cz. Přihlášky pro své děti i pro sebe naleznete pod odkazem Přihlášky. V případě dotazů na SVC či na jednotlivé lektory získáte potřebné kontaktní údaje pod odkazem Kontakty.

Přeběžná nabídka kurzů 2018/2019

Školní děti				
Kurz	Lektor	Konání	Místo	Cena/pol.
Základy kitingu	Havrda David	dle dohody (především o víkendech)		
Přípravka tanečního sportu	Vladimíra Šimáčková	Út	ZŠ Černošice	2.200,-
Kroužek řemesel a kutilství	Zuzana Hokešová	St od 14.30 hod. - 15.30 hod.	ZŠ Všenory	1.950,-
Atletika	Brožová Hana	Pá od 13.30 hod.	ZŠ Slivenec	600,-
Turistický kroužek	Koubek Petr	4 celodenní organizované výlety		500,-
Doučování z matematiky	Bímová Kristýna	2 hodiny týdně, dle dohody	Ateliér SVC Všenory	2.000,-
Francouzština 1, Francouzština 2 (individuální lekce)	Brožová Hana	Út od 15 hod. a dle dohody	Ateliér SVC Všenory	4.000,-
Jóga pro mladší děti	Pikardová Anna	Po 13 - 13.45 hod.	tělocvična ZŠ Všenory	700,-
Keramika Dobřichovice	Janášová Lucie	Út 13.20 - 14.50 hod. 15 - 16.30 hod.	ZŠ Dobřichovice	1.700,-
Keramika Dobřichovice	Vrabcová Radoslava	St 13.20 - 14.50 hod.; 15 - 16.30 hod.; 16.40 - 18.10 hod. Čt 13.20 - 14.50 hod.; 15 - 16.30 hod.	ZŠ Dobřichovice	1.700,-
Keramika m. a starší děti Všenory	Hrušková Hana	ÚT 14.45 - 16.15 hod. ST 14.45 - 16.15 hod. 16.15 - 17.45 hod.	(mladší, 1. a 2. třída) 1.300,- (starší 3. třída a starší) 1.600,- 1. st. ZŠ Všenor	
Zobcová flétna, klavír, barokní hoboje	Lokajíčková Iva	Po 13.45 - 17.15 hod.	ZŠ Všenory	2.600,- cena pro děti s trvalým bydlištěm ve Všenorec (5.700,- pro ostatní zájemce)
Kytara	Pikardová Anna	Út a Čt dle dohody	2. st. ZŠ Všenory	1.800,-
Kytara	Šidlík Vladimír	Dle dohody	ZŠ Všenory	1.800,-
Pěvecký kroužek Všenory	Polívka Jiří	St 13 - 14 hod.	1. st. ZŠ Všenory	1.500,-
Sportovní hry pro 1.-4. třídu	Martin Dobruský	Pá 14.30 - 16 hod.	ZŠ Všenory	1.000,-
Výtvarný kroužek	Šandor Martin	St 15 - 16 hod.	ZŠ Slivenec	890,-

Předškolní děti				
Angličtina MŠ Hobík	Kropáčková Lenka	Čt a Pá 9.30–10 hod.	MŠ Hobík	v rámci docházky MŠ
Flétna	Koldínská Lucie	Út 9.30–10.15 hod.	MŠ Hobík	v rámci docházky MŠ
Výtvarný kroužek (pro předškolní děti)	Kropáčková Lenka	St 9.30–10.15 hod.	MŠ Hobík	v rámci docházky MŠ
Taneční kroužek pro MŠ děti	Kropáčková Lenka	St 15–15.45 hod.	MŠ Hobík	400,-

Dospělí				
Jóga pro ženy	Pikardová Anna	Út 17.15–18.30, 18.45 - 20 hod.	ZŠ Všenory	1.300,- Kurz začíná 2. 10.
Keramika dospělí	Vrabcová Radoslava	Út 18.30–20 hod. Čt 16.45–19.45; 19.45–21.45	ZŠ Dobřichovice	2.250,-

Hudební kroužky (od 10. 9. 2018)

Kurz	Lektor	Konání	Místo	Cena/pol.
Klavír, saxofon, zobcová flétna	Machač Viktor	po út st čt	Rudná, učebna Černošice, doma Černošice, učebna Dolní Počernice, učebna	5.700,- v učebně/ 6.300,- doma
Klavír	Gubaniová Ivana	st čt	Klánovice, učebna Rudná, učebna	5.700,-
Klavír	Liscová Barbora	po	Černošice, učebna	5.700,-
Klavír, kytara	Kučera Martin	po út st čt	Klánovice, učebna Černošice, učebna Černošice, učebna Černošice, doma	6.300,- 5.700,- 5.700,- 5.700,-
Klavír, zobcová flétna	Kolajová Kristýna	po út st čt pá	Vinoř, učebna Vinoř, učebna Vinoř, učebna Vinoř, učebna Jesenice, učebna	5.700,-
Klavír, kytara, zobcová flétna	Bok Matěj	st čt	Jesenice, učebna Klánovice, učebna	5.700,-
Klavír, zpěv, zobcová flétna	Savincová Veronika	po út st čt	Černošice, učebna Velká Chuchle, doma Černošice, učebna Lipence, doma	6.300,- doma/ 5.700,- učebna
Klavír	Hokr Pavel	po út	Černošice, učebna Černošice, doma	5.700,- 6.300,-
Kytara, saxofon	Bára Jan	po	Vinoř, učebna	5.700,-
Kytara	Mašek Jan	po pá	Říčany, doma Zadní Třeboň, učebna	6.300,- 5.700,-
Zobcová flétna, klavír, barokní hoboje	Lokajčíková Iva	po út	Všenory, učebna <i>cena pro děti s trvalým bydlištěm ve Všenorech/</i> Říčany, doma	2.600, 6.300,- doma
Klavír	Novák Petr	út	Jesenice, učebna	5.700,-
Klavír	Kapusta Daniel	st	Rudná, učebna	5.700,-
Klavír, flétna	Kotková Veronika	pá	Černošice, učebna	5.700,-
Klavír, zobcová flétna	Šinalová Dominika	pá	Dolní Počernice, učebna	5.700,-
Klavír	Rataj Martin	po út st	Šestajovice, doma Černošice, učebna Štěchovice, učebna	6.300,- 5.700, 5.700,-
Klavír	Skalák Zdeněk	út	Újezd nad Lesy, doma	6.300,-
Klavír	Petřa David	pá	Říčany, doma	6.300,-
Klavír, klarinet, zobcová flétna	Hubinová Veronika	po	Vinoř, učebna	5.700,-
Klavír	Tillová Petra	út	Černošice, učebna	5.700,-
Klavír	Valena František	út	Dolní Počernice, učebna	5.700,-
Kytara, zpěv	Zifčák Jan	út	Dolní Počernice, učebna	5.700,-
Klavír	Vránková Kateřina	st	Velká Chuchle, doma	6.300,-
Kytara, zpěv	Kněží Josef	po	Černošice, učebna	5.700,-
Flétna, klavír	Ivachová Markéta	po út	Dolní Počernice, učebna Světlce, doma	5.700,- 6.300,-
Klavír, housle	Kubátová Alena	pá	Šestajovice, doma	6.300,-

»Termíny a registrace budou spuštěny začátkem září, případné další úpravy doplníme po dohodě s lektory.

* Podmínky pro otevření kroužku se mohou změnit.

» **Kroužky pracují od 17. 9. 2018 (některé začínají individuálně, přesné informace naleznete na webu a na letáčích budovy prvního stupně ZŠ Všenory).**

Kuna skalní v domě i za humny

Kuna skalní (*Martes foina*) je jeden z nejběžnějších druhů našich lasicovitých šelem. Původně obývala menší lesíky, skalky a zemědělskou krajinu, v posledních letech se ale stala jedním z druhů, které úspěšně osídlily města i vesnice. Potkat ji tak můžeme i v centru Prahy, stejně jako lišku, lasičku, ježka nebo plcha velkého. Běžná je také u nás ve Všenorech.

Na vesnici obývá kuna kůlny, garáže, chaty ale i půdy rodinných domů. Jejich majitelé obvykle nebývají rádi, protože kuna je aktivní zejména v noci, a někdy dělá hluk. Jako všechny šelmy značkuje své teritorium močí a trusem, což lidem nelibě voní. Pokud se nám navíc na půdě usídlí celá kuní rodinka, můžeme počítat s pravidelnými nálezy různých „kuních laskomin“ které s láskou přináší kuní máma svým potomkům. Sem patří mrtvolky hlodavců, vajíčka, ptáčata, ale i třebas žížaly. Známa je také svou oblibou automobilových kabelů, které kuně voní po ovoci, a tak je s nadšením hryže. Kuny ovoce prostě milují.

Na zahrádce i ve městě je ale kuna užitečným pomocníkem, který loví myši, hraboše a další hlodavce, kteří likvidují úrodu a přenáší nemoci. Její oblíbenou potravou jsou i přemnožení holubi ve městech. Pokud si tedy kunu nepustíme přímo do domu, může nám být dobrým sousedem. No a jak na to? Nejdůležitější je zabezpečit všechny vstupní otvory, ideálně oplechováním, kuny totiž výborně lezou a po plechu jim to klouže. Nemají také rády hluk a světlo, pokud jim tedy u pelechu nainstalujete světelný plašič, bude jim to protivné. Za zkoušku asi stojí i odpuzující sprej, i když je otázka, jestli vám nebude smrdět víc než kuna samotná. Odchyt do živochytné pasti a přesun mimo dům je sice možný,

Život kuny skalní, zachycený fotopastí na Brdech. Zdroj: Projekt 3Lynx, ALKA Wildlife

ale nebývá moc úspěšný. Kuny jsou totiž velice chytré a málokdy se nechají chytit.

Z hlediska biologa jsou kuny skalní fascinujícími tvory. Přizpůsobily se životu ve městech, na venkově a v zemědělské krajině, v poslední době je ale nacházíme i na zcela nečekaných místech – v hlubokých lesích, na vysokých skalách, v horských oblastech – prostě v opravdové „divočině“, kde já a moji kolegové pátráme po rysovi ostrovidovi. Náš výzkum ukazuje, že kuna skalní zdaleka nežije jen v blízkosti člověka, ale že je překvapivě hojná i v hlubokých lesích, v územích, kde by měla vládnout konkurenční kuna lesní. Suma sumárum, o kunách toho víme mnohem méně, než jsme si mysleli.

O to jsou cennější záběry z fotopastí, které nám dovolují nahlédnout do skrytého života našich kun. Tato spíše samotářská zvířata obývají domovské okrsky o rozloze 250-350 ha. Ten si hájí před ostatními kunami a velikost okrsku tak jasně ukazuje na sociální status konkrétního zvířete. Svůj samotářský život přerušují pravidelně v červenci a srpnu, kdy u kun dochází k námluvám a k páření. Kuní samičky jsou poté březí neuvěřitelných 230-275 dní, jedná se ale o tzv. utajenou březost. Zárodek celou zimu zůstává v latentním stavu a začne se vyvíjet až na jaře. Průměrně 3 kuní mláďata se rodí zhruba po 5 týdnech aktivní březosti, v březnu až květnu, tedy na začátku teplého období s dostatkem potravy. To dává kuní matce největší šance na úspěšný odchov mláďat. Ta se vyvíjí velice rychle a už na začátku července mláďata těžko poznáme od dospělých. Od srpna už se mladé kuny osamostatňují a začínají si hledat svůj vlastní domovský okrsek. Ty úspěšnější si najdou pěkné teritorium s dostatkem potravy: některé uprostřed lesa, jiné uprostřed Václaváku nebo u nás ve Všenorech. Doufejme, že i v naší obci se jim podaří vyjít s lidmi víceméně po dobrém.

Autor: Tereza Mináriková, tereza@minarik.net

Inzerce

R.F. Servis

Richard Feglar

NABÍZÍME:

- nejvyšší kvalitu tepelných čerpadel ze Švýcarska s Švédskem
- plynofikace objektů
- zednické práce, rekonstrukce bytů, sádkartony
- návrhy řešení a rozpočty zdarma
- zřízení či opravy ÚT
- solární kolektory, ohřevy TUV

KONTAKT:

Richard Feglar, mob. 604 269 158, e-mail: rf servis@volny.cz

PROVOZOVNA:

Květoslava Mašity 244 Všenory, tel./fax: 257 710 163

Všenorské vily

Vila VOJTĚŠKA čp. 251 dříve 44

Během roku 1880 byly postaveny ve Všenorech hned 3 vily. Dnes navštívíme vilu Vojtěšku čp. 251 dříve 44, kterou v tomto roce postavil Antonín Šimek. Vila stojí poměrně vysoko ve svahu údolí proti hotelu Zdeňka. Jedná se o vilovou stavbu v novorenesančním stylu situovanou napříč v příkrém svahu. Fasáda je uměřeně zdobena římsami a okenními šambránami.

Původní podoba vily se zachovala na plánech na přístavbu verandy z roku 1902. Hlavní vstup byl do zvýšeného přízemí shora z ulice Ke hřbitovu. Zde byly 4 pokoje majitelů a vstupní hala. U vchodu do vily byl suchý záchod. V suterénu byla předsiň, kuchyň, pokoj pro služku a schodiště do zvýšeného přízemí. Vila přestala poměrně brzy svými rozměry vyhovovat požadavkům a bylo plánováno přistavět verandu zřejmě jako letní jídelnu s terasou na střeše. Dnes nejsou žádné pozůstatky této plánované přístavby, takže pravděpodobně nebyla realizována.

Už v roce 1909 žádají majitelé o povolení rozsáhlé přestavby, jejíž plány se rovněž dochovaly dodnes. V suterénu byla rozšířena kuchyně a sklepy. Za domem bylo přistavěno nové hlavní schodiště, na jehož podestách byla zřízena ve všech podlažích splachovací WC. Částečně bylo nastavěno i patro, kde vznikly 2 nové pokoje.

Tato přestavba byla realizována v plném rozsahu a odpovídá současnému stavu této vily. Efekt věže byl přístavbou zcela potlačen a tak nám původní věž připomíná jen výrazná okenní šambrána s tympanonem

nad oknem ve zvýšeném přízemí věže. Vlastní vila má jen ozdobné římsy a lemování oken. Erb majitelů je již novodobý. V interiéru vily je zachována kuchyň, schodiště a původní dlažba v hale. Zachovala se také původní okna a na některých i žaluzie.

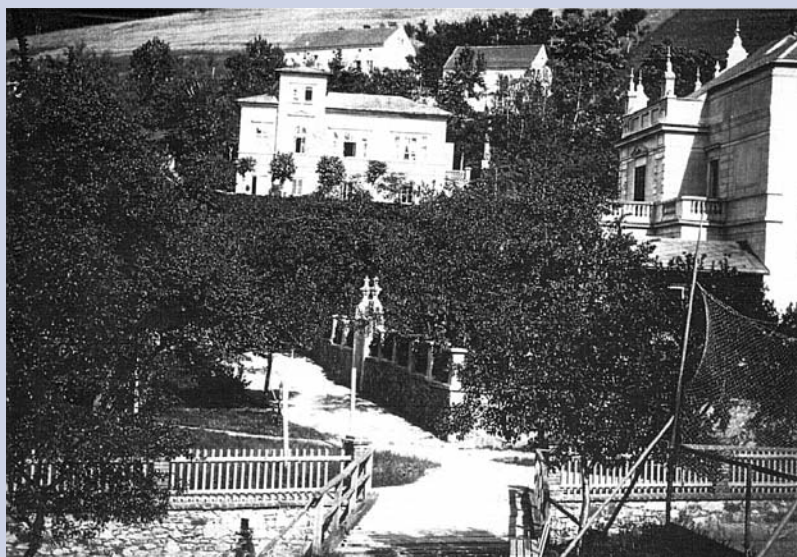
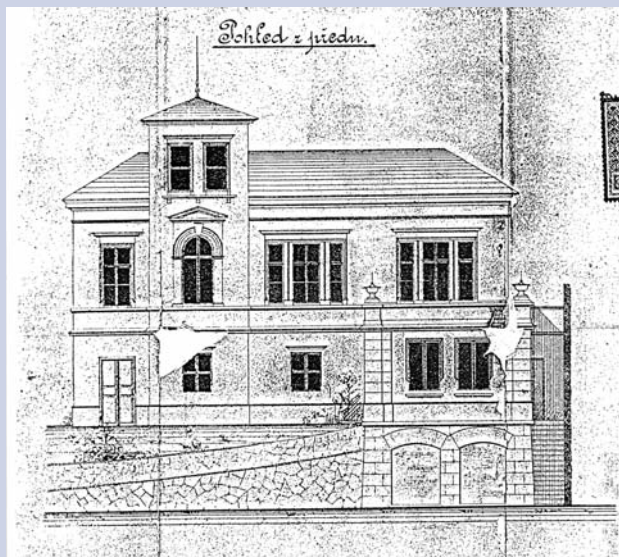
Po roce 1945 se ve vile vystřídali 2 majitelé. Vlivem zanedbané údržby se vila dostala koncem 80-tých let minulého století do havarijního stavu. Do vily zatékalo, propadly původní trámové stropy, byla odpojena voda a elektřina. Hrozila dokonce nucená demolice.

Současný majitel vily pan Fiala koupil vilu v roce 1993 na základě upozornění svých známých bydlících v Karlíku. Řadu let a nemalé finanční prostředky pak věnoval rekonstrukci vily, kde byly postupně obnoveny původní konstrukce a výzdoba. Horní vstup do zvýšeného přízemí byl zrušen. Do vily přicházíte pěstěnou zahradou z ulice K. Mašity. Po pravé straně je garáž s novodobou nástavbou. Na střeše nástavby je terasa. V zahradě jsou upravena různá zákoutí s drobnou architekturou, která zvou k odpočinku a posezení. Unikátním technickým zařízením je stará lanovka. Zařízení je stále funkční a při opravě vily prokázalo platné služby.

Novorenesanční vila Vojtěška je skvělým příkladem reprezentačních venkovských vil z 2. poloviny 19. století. Jednoduché a čisté linie a umírněné používání zdobných prvků dovolují přirovnat tuto vilu k obdobným objektům ve slunné Itálii.

M. Lehovec

Školní úvodník

Školní rok je zahájený. Již tradičně deváťáci přivítali nové prvňáčky na slavnostním zahájení školního roku a uvedli je do naší školy. Letos jim k tomu drobně přšlo štěstí.

V tomto školním roce nás bude provázet **celoškolní projekt 100+**. Celá škola si projektem bude připomínat sté výročí vzniku naší republiky a po celý školní rok si budeme s dětmi připomínat, proč jsme hrdí na naši zem.

Září začalo novinkou. **Šesté třídy vyrazily s batohy a se stany na stmelovací akci TMEL.** Tím jsme zahájili novou tradici výjezdů šestých tříd na začátku školního roku.

Další významnou novinkou je „**Bloková výuka TV**“. Protože nemáme ve škole dostatečné sportovní zázemí, prošla organizace tělesné výchovy na 2. stupni změnou. Jedna hodina tělocviku týdně bude probíhat klasicky - tedy tělocvik s všestrannou přípravou. Další hodina, kterou mají děti běžně v rozvrhu, se bude odehrávat formou odpoledních „bloků“. Děti si již v červnu minulého školního roku vybraly z pestré nabídky sportovních aktivit od turistiky, přes atletiku po vodní sporty, a mohou se tak během školního roku rozvíjet v oblasti, kterou si vyberou.

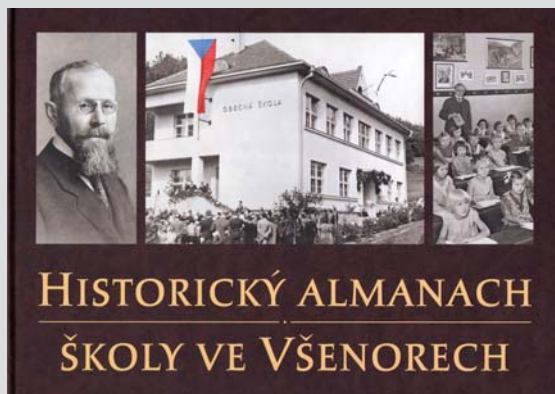
Obě novinky, TMEL i Blokovou výuku, finančně podpořili rodiče z výtěžku Benefice a ze Sdružení rodičů. Patří jim velké díky.

Přeji všem školou povinným úspěšný a radostný školní rok.

Renáta Bartoníčková

Almanach

Na červnové závěrečné slavnosti byl pokřtěn **Historický almanach školy ve Všenorech**, reprezentativní publikace zachycující dějiny školství v Horních Mokropsích a ve Všenorech. Nakladatelstvím JALNA krásně vypravená stostránková kniha nás provází školními kronikami a dokládá, jak úzce je provázán život školní se životem obce a celé společnosti. Dokumenty vybral a komentáři opatřil Vladislav Veselý.

Vzpomínka na závěrečnou slavnost

V červnu se již tradičně uskutečnila závěrečná školní slavnost. Letos byla mimořádná tím, že završila celoškolní projekt věnovaný osmdesátému výročí vzniku všenorské školy a vzpomínce na prof. Josefa Kubálka. Devátá třída se důstojně a tvořivě rozloučila a my můžeme poděkovat jí i všem dalším, kdo se na krásném podvečeru podíleli.

Podzimní zahrady Všenor

Připravit na podzim zahradu na zimní spánek není vůbec jednoduché. Práce je až nad hlavu. Takže se pojdme podívat, co všechno udělat a jak si to ulehčit.

Naposledy posekejte trávník. Není ale dobré ho sekat příliš blízko u země. Takže zvyšte pojezd vaší sekačky. Před zimou by měl mít i ten anglický pažit trochu vyšší stříh. Také je na místě trávník přihnojit.

Pravidelně shrabujte listí. To pak můžete uložit do kompostu. Ale pozor. List z ořešáku v žádném případě nekompustujte, protože obsahuje příliš mnoho škodlivých látek. Stejně tak na kompost nepatří nahnílé ovoce (na podzim to bývají většinou jablka), předcházíte tím šíření houbových nemocí. Nahnílé plody zásadně házejte do kontejneru.

Zryjte všechny záhony po sklizni zeleniny a zaryjte i drobné zbytky rostlin. Máte-li, přidejte i chlévský hnůj tam, kam budete dávat rostliny první tratě (např. rajska jablka, okurky, zelí, květák, celer). Pozor, pro mrkev nesmíte hnojit chlévským hnojem, mohla by se vám objevit pochmurnatka mrkvová (mrkev by byla červivá).

Zahradu často zalévejte. Pro vaše rostliny je to velice důležité. Připravujete tím rostliny na zimní období, kdy zelené části rostlin stále odpařují vodu, ale zem je již zamrzlá, a kořeny rostlin proto vodu nemohou přijímat.

Podzim je čas na sázení ovocných stromků, bobulovin a růží. Jámy pro ovocné stromky dělejte dostatečně hluboké. Nejdříve je prolíjte vodou, na dno dejte kvalitní zeminu a pomalu rozpustné hnojivo (např. rohosku) a po vysazení stromek znovu zalijte. Velkou pozornost věnujte výběru vhodných odrůd. Nemáte-li tolik času na ošetřování

stromků, či chcete-li snížit chemickou ochranu, volte raději vyšlechtěné rezistentní odrůdy. Při nákupu dejte pozor na stav rostlin, zda nemají zaslhlé kořeny či poraněný kmínek. Angrešty a rybízky sázejte hlouběji (topíme je cca 10 cm hluboko od místa rozvětvení), naopak při výsadbě ovocných stromků dávejte pozor, aby očko rouby bylo nad zemí.

Stříhejte růže. Na řadu přichází podzimní sestřih, který umožní růžím dobře přezimovat.

Rostliny, které nesnášejí mráz, přeneste do světlých bezmrazých místností. Musíte být velmi opatrní se zálivkou, protože při nadbytku vody by mohlo dojít k uhnití kořenů či šíření houbových chorob. Po přenesení dovnitř je hluboce seřízněte.

Opatřete si netkanou textilii na ochranu choulostivějších rostlin proti zimním mrazům. Ještě ji ale nepoužijte. Počkejte, až nastanou silnější mrazy. Je tu nebezpečí, že byste tím připravili vhodné zimoviště pro škůdce, kteří by se vám pod textilií nastěhovali.

Nemocné či uschlé stromy vykopejte i s kořeny.

S prvními mrazíky uzavřete přívody vody a vypustte vodu z kohoutků a hadic. Pokud máte kde, uskladněte hadice přes zimu na suchém a chladném (bezmrazém) místě. Prodlouží se tím jejich životnost.

Více se dočtete např. na: <https://hobby.idnes.cz>

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

RE/MAX
Horizont

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Komplexní servis spojený s prodejem nemovitosti

Jaroslav Pýcha

722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:

**Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou**

jaroslav.pycha@re-max.cz

POMŮCKA: ABORT, AET, ICI, LOIRE, PY, TO	NAHLÉ SELHÁNÍ ČINNOSTI ORGÁNU	KOMPLEX HIST. BUDOV NA STAREM MĚSTĚ	ZDE	BRITSKÝ CHEMICKÝ KONCERN	SESTRA MATKY		MYSLITEL	INICIÁLY PREZIDENTA NIXONA	KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY ZKR.	LETADLA ZASTAR.	ANATOMICKÝ ODDIL		KUCHYŇSKÝ KOUT ZKR.	DŮLNÍ PRACOVISTĚ MN. Č.	ČESKÝ ZPĚVÁK PETR ???	IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ZKR.	ZMRAZUJÍCÍ SPREJ	JMÉNO BRITSKÉHO ZPĚVÁKA
DOMÁCKÝ VYRÁBĚT						HLASITĚ ODDECHOVAT						OBRÁZKOVÝ SERIAL						
PRUHY LÁTKY DO BOT						MILÁNSKÝ FOTB. KLUB ZKR. UMĚL. ŠKOLY						KRUNDAT						
ZNAČKA MOBILNÍCH TELEFONŮ			JIHO-EVROPAN					ZABÍJÁK					INIC. ZPĚV. KERNDLOVÉ			PŘÍKLONKA		
SPZ PRAHY			OPĚRNÁ ZED		JM. KOMENSKÉHO			ČÁST KONSKÉHO POSTROJE		AKVARIJNÍ RYBKY					ZNAMENÍ ZVĚROKRUHU			
MZDA					SPJOJENÍ PROVAZŮ					DŘEVĚNÝ STROP				CITOSLOVCE BOUCHNUTÍ				
KREVŇÍ SRAŽENINA					KLEČ NA DRŮBEŽ		ZN. ZUBNÍ PASTY			SKELET HLAVY		JEDNOTKA SVĚTELNĚHO TOKU					TÝKAJÍCÍ SE PLAZŮ	ODSUD NA JINÉ MÍSTO
	TYP TELEVIZNÍ OBRÁZOVKY	TAJENKA														ZN. KONSKÉ SILY		
		ŽLUTOHĚDĚ BARVIVO														OTÁZKA 3. PADU		
TAŽNÉ RYBY							POLNÍ PRÁCE					JM. HERCE BROUSKA						
							ŽEN. JMÉNO 10. 9.					FÁZE MĚSICE						
CESTOVNÍ KANCELÁŘ ZKR.			ŘÍČNÍ KORYŠÍ					EKONOMICKÝ ZKR.					KLADNÉ ELEKTRODY					
			OBVYATELKA SEV. STÁTU					EVROPSKÁ VRCHOVINA					ZN. ROSTLIN, TUKU					
TRS TRÁVY S HLINOÚ					OTVOR				POTRAT MEDIC.							BALON		
					RAŠELNÍŠTĚ				POZITIVUM							VYMÍLÁNÍ		
	ČÁST SVÍČKY	TEN I ONEN				POHYB VÍČKA				DRUH PEPŘE				EVROPSKÁ UNIE ZKR.			VĚDĚT	SPOJOVACÍ SOUČÁSTKY
		STARÁ ZN. ČESKÝCH AUT				OPAK OD				SVAZ				POŠKOZENÍ ZVĚŘI				
KAREL NĚMECKÝ					NÁDOBA NA ODLEŽOVÁNÍ							SMRTELNÁ CHOROBA				INICIÁLY ZPĚVÁČKY NAVAROVÉ		
					SLANSKO							HERNÍ POUKAZ				ÚDER ROHY		
NEČESTNĚ							ČAROVÝ KÓD				ŠETRŇNÝ							
							INICIÁLY HERCE PRACHAŘE				GRAND PRIX ZKR.							
PRACOVATI S PLUHEM						PŘÍRODNÍ MODRÉ BARVIVO							DOSPĚT HOVOR.					
KINGŮV ROMÁN			ZNAČKA AMPER-ZÁVITU			CELNÍ KÓD PARAGUAYE			ELEKTRICKÁ POŽÁRNÍ SIGNALIZACE ZKR.				SEMKNUTÉ SKUPINY LIDI					

Všenorský zpravodaj

Archiv a aktuální číslo naleznete též na adrese <http://www.vsenory.cz/vsenorsky-zpravodaj/>

Vydává Obecní úřad Všenory, U Silnice 151, 252 31, IČO: 241849, periodicitu čtvrtletně, evid. číslo MK ČR E 21493.

Redakce: Ing. Václav Götz, vaclav.gotz@gmail.com

Grafika a DTP: Mgr. Václav Hřaba, atelier-hraba@volny.cz

Textová korektura: Ing. Eliška Bubníková

Adresa redakce: Obecní úřad, U silnice 151, 252 31 Všenory

Příjem inzerce: Renata Samková, renata.samkova@vsenory.cz

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Redakce, korektorka a grafické zpracování pracují bez nároku na honorář. Redakce si vyhrazuje právo zaslané rukopisy redakčně upravit a opatřit nadpisem.

Ceník plošné inzerce

Celá strana: max. 190 x 275 mm **2.000,- Kč**
 1/2 strany: max. 190 x 135 mm **1.000,- Kč**
 1/4 strany: max. 91 x 135 mm **500,- Kč**
 1/8 strany: max. 91 x 65 mm **250,- Kč**

Ceník řádkové inzerce

Soukromé osoby: BONUS - první 2 řádky zdarma
 každý další započatý řádek **50,- Kč**

Podnikatelé: každý započatý řádek **100,- Kč**

Kontakt **R. Samková**, renata.samkova@vsenory.cz

**Redakční
uzávěrka
zimního
čísla**

**Všenorského
zpravodaje**

15. 11. 2018

Řešení sudoku

9	4	8	2	5	6	1	7	3
1	2	7	9	6	5	8	4	3
9	5	6	8	1	7	3	2	4
5	9	4	6	3	1	8	7	2
6	1	7	9	3	8	5	4	2
8	2	6	5	1	4	9	3	7
2	8	1	7	4	9	5	6	3
3	6	9	5	2	7	8	1	4
4	9	5	1	9	6	2	7	8

8	7		9		1			
	4					6		
	5	6		7		1		
		7			9		2	8
5				4		7		9
2			3					
		4			8		5	
			6			2	3	
	1	9		3				4